

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ У ЗОНАХ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ

План.

1. Заходи щодо захисту населення на радіоактивно забрудненій території.
2. Проведення дезактивації внутрішніх і зовнішніх поверхонь.

Якщо обставини змушують населення тимчасово залишитися на забрудненій території, то необхідно:

- якнайшвидше провести роботи щодо герметизації житлових приміщень: затулити вікна щільною тканиною; замазати шпарини та отвори; щільно зачинити двері; якщо виявлені підвищені рівні радіації – здійснити дезактивацію;
- при отриманні відповідної інформації здійснити йодну профілактику;
- відкриті продукти харчування та воду помістити у щільно закриту тару, поліетиленові мішки, щільний папір, клейонку; м'ясні та рибні продукти слід зберігати у домашніх холодильниках, воду – в термосах, графинах, бідонах. За умови такого способу зберігання продукти харчування можна використовувати після обмивання тари теплою водою;
- не виходити із приміщень без нагальної необхідності, час перебування на вулиці максимально обмежити;
- під час перебування на вулиці використовувати засоби індивідуального захисту (далі – ЗІЗ) – респіратори, плащі, накидки, головні убори, рукавички, чоботи;
- на забрудненій території не можна роздягатися, сідати на землю, палити тощо;
- їжу слід вживати тільки у закритих приміщеннях, попередньо старанно вимити руки та прополоскати ротову порожнину 0,5% розчином питної соди;
- харчування у польових умовах потрібно проводити тільки у захищених від вітру та пилу місцях, воду та продукти харчування підвозити у посуді, який герметично закривається;

- не вживати харчові продукти та воду, якщо вони не пройшли дозиметричного контролю.

Обсяг захисних заходів залежить від рівня радіації.

Оцінку радіаційного стану в будинку (квартирі, на дачі, садовій ділянці) можна провести за допомогою побутових приладів – радіометрів “Прип’ять”, “Десна”, “Сосна”, індикатора гамма-випромінювання “Белла”. Для цього необхідно заміряти рівень радіації у декількох місцях, розташовуючи прилад

на висоті 1 м від підлоги (поверхні землі). У разі виявлення у будинку, на подвір'ї, присадибній ділянці місць, де рівень радіації перевищує природний фон (15-18 мкР/год.), необхідно провести дезактивацію забруднених приміщень, ділянок.

Дезактивація внутрішніх поверхонь включає обмітання стелі, стін приміщень, меблів вологою щіткою, віником або ганчіркою на довгій палиці. М'які меблі, килими, доріжки – обробляються пилососом, потім вологими ганчірками, ретельно промиваються столовий та кухонний посуд. Під час проведення дезактивації вкрай необхідно використовувати засоби захисту органів дихання.

Дезактивацію зовнішніх поверхонь можна проводити за допомогою струменя води під тиском. При цьому слід щільно зачинити двері, вікна, квартирки, щоб вода не потрапила всередину приміщення. Не зайвим буде промивання струменем води огорож, парканів, доріжок, садових дерев та чагарників. Можна зорати присадибну ділянку (город) та внести мінеральні добрива (азотні) з розрахунку 0,3 – 0-5 кг/м². Щоб уникнути ураження шкіри під час виконання цих робіт, слід використовувати плащ з капюшоном (комбінезон), гумові рукавички, чоботи та застосовувати засоби захисту органів дихання. Після роботи слід старанно вимитися теплою водою з милом.

По закінченні дезактивації потрібно провести дозиметричний контроль. Якщо рівень радіації залишився вищим за допустимі норми, то дезактивацію слід повторити. Перед входом у приміщення верхній одяг витрусити та почистити вологою щіткою. Взуття очистити вологим віником або обмити водою. Подошви витерти об вологу підстилку біля входу до приміщення. Забороняється купатися у відкритих водоймищах до перевірки рівня їх радіоактивного забруднення, збирати у лісі гриби, ягоди, полювати та рибалити у місцевих водоймах тощо.